

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๒๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เครื่องมือภูมิศาสตร์ ๑

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว



เครื่องมือภูมิศาสตร์ ๑



จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย
ความหมายของแผนที่
ได้ถูกต้อง



จุดประสงค์

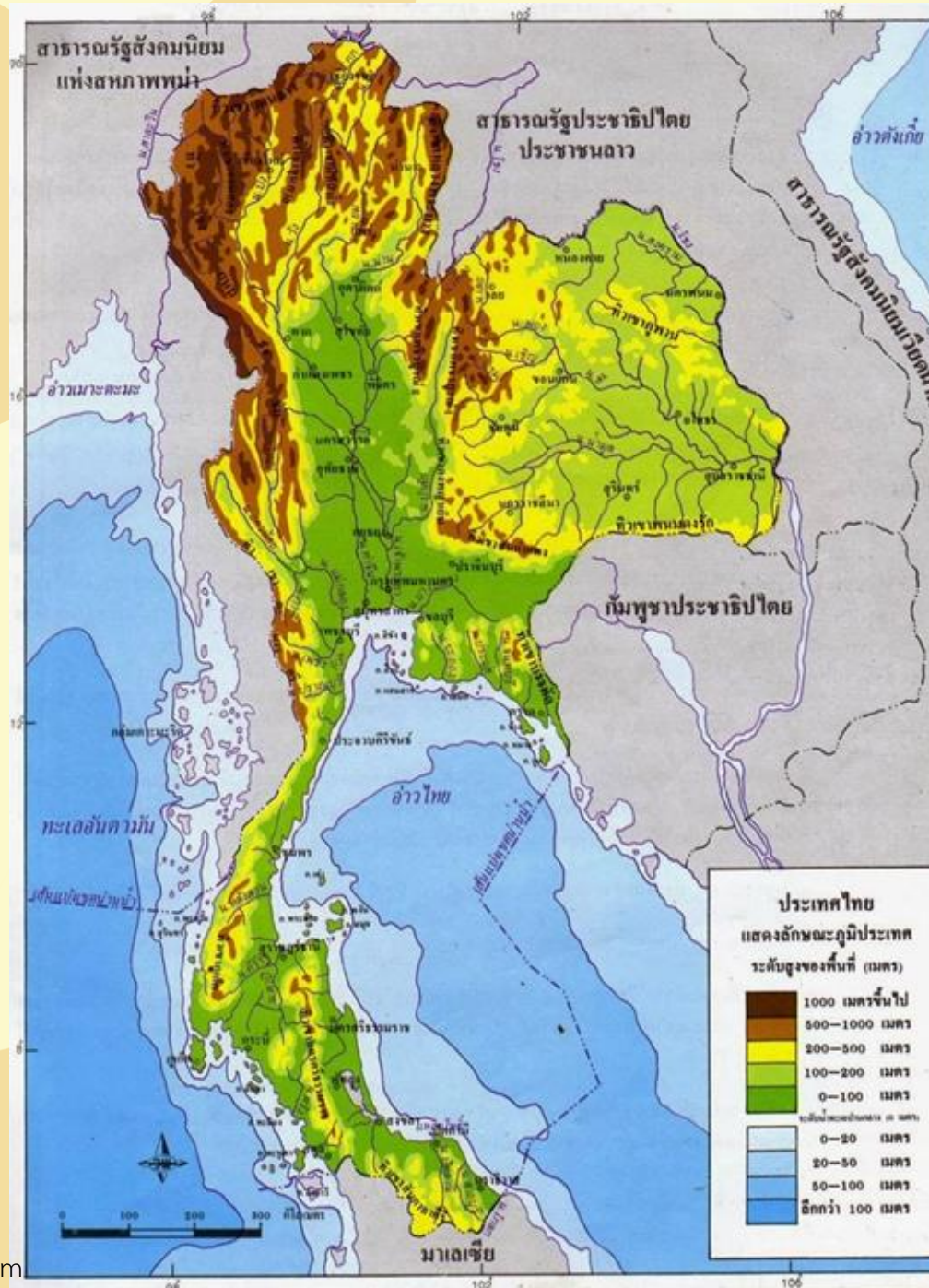
๒. นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะ
ทางกายภาพของประเทศไทย
จากแผนที่แสดงลักษณะ
ทางกายภาพได้ถูกต้อง



จุดประสงค์

๓. นักเรียนอภิปรายถึง
ความสำคัญของการศึกษา
เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
ได้อย่างมีเหตุผล





ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>

คำถามชวนคิด



เพราะเหตุใดแต่ละพื้นที่ในแผนที่
จึงมีสีแตกต่างกัน สีที่ปรากฏในแผนที่
บ่งบอกถึงลักษณะภูมิประเทศอย่างไรบ้าง



คำถามชวนคิด



แผนที่ที่ครูนำเสนอ
เป็นแผนที่ประเภทใด



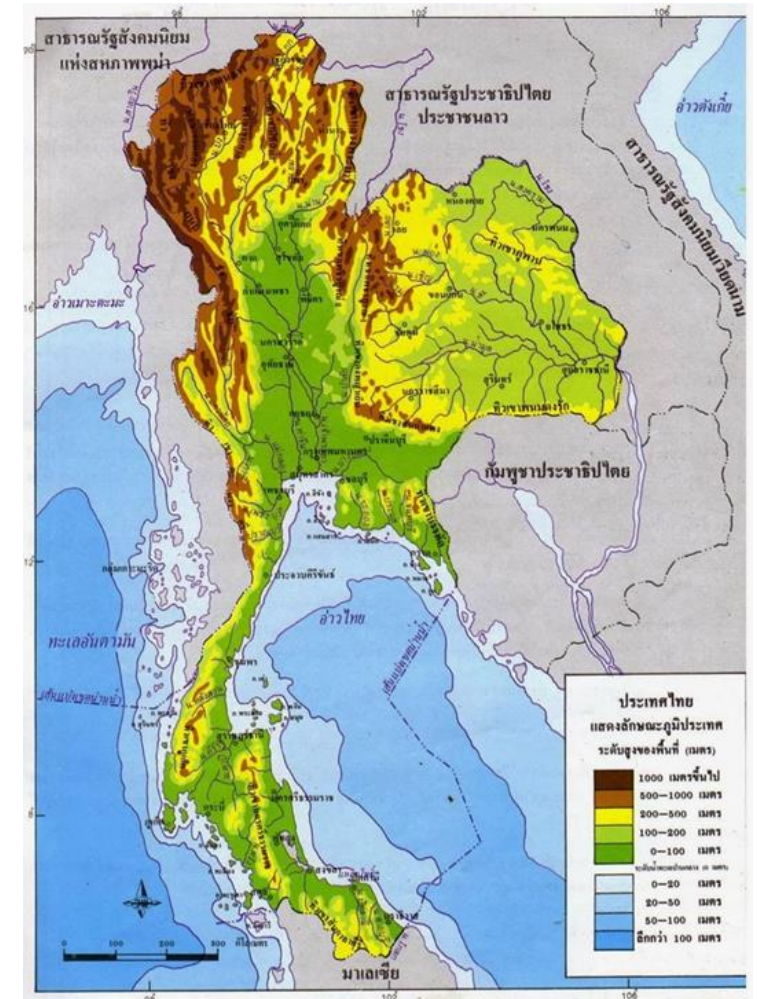


แผนที่



การจำลองสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก
มาย่อส่วนให้เล็กลง แล้วนำมาเขียนลง
กระดาษแผ่นราบ สิ่งเหล่านี้แสดงบน
แผนที่โดยใช้สี เส้นหรือรูปร่างต่าง ๆ ที่
เป็นสัญลักษณ์แทน

ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>

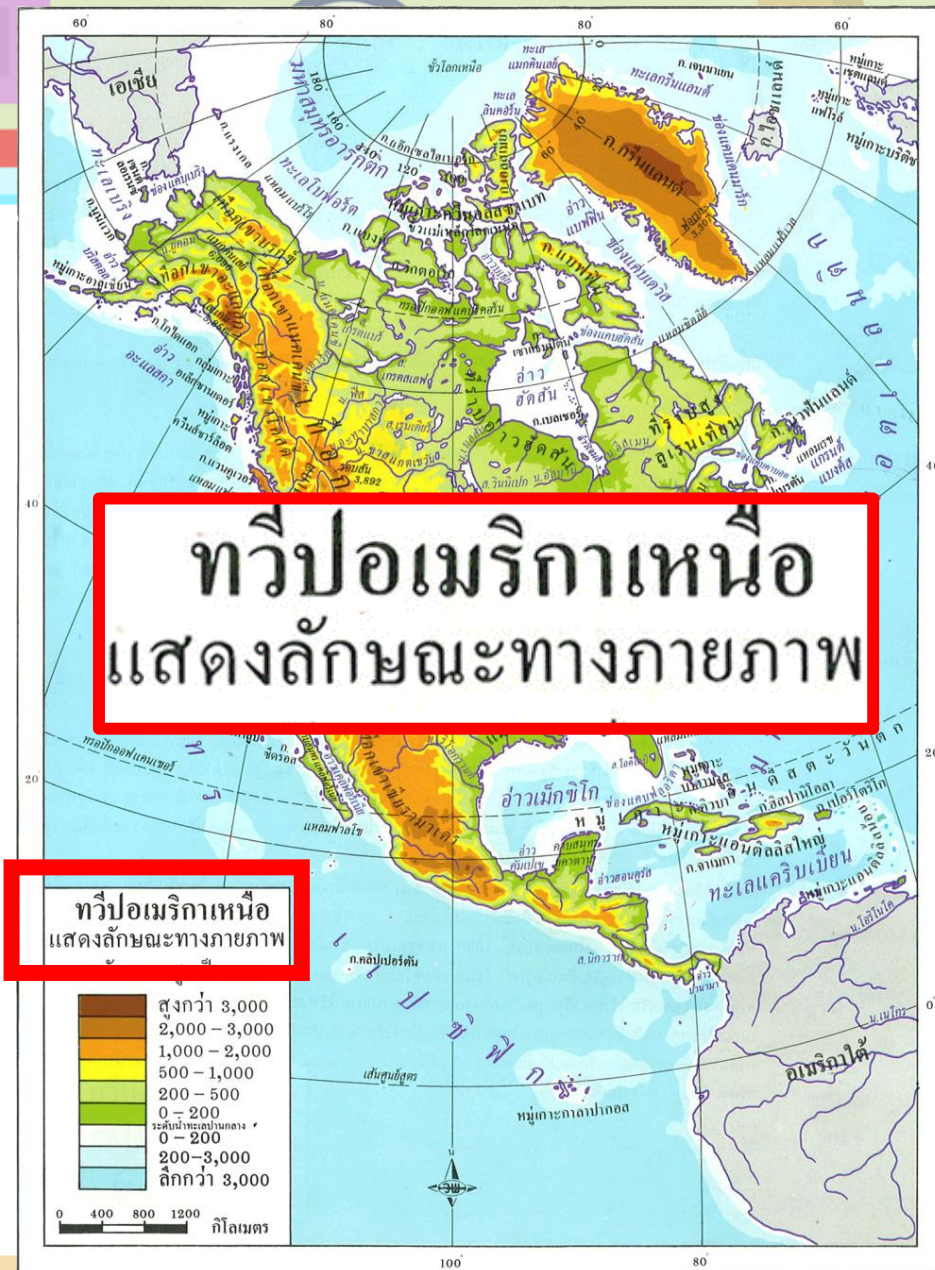




ชื่อประเภทของแผนที่

เป็นสิ่งที่สำคัญในการทำให้ผู้ใช้
ได้ทราบว่าแผนที่ใช้กับเรื่องอะไร
แสดงรายละเอียดอะไรบ้าง เพื่อให้
ผู้นำไปใช้งานได้อย่างถูกต้อง และ
ตรงความต้องการ

ภาพแผนที่ จาก <https://fifapao.wordpress.com/>

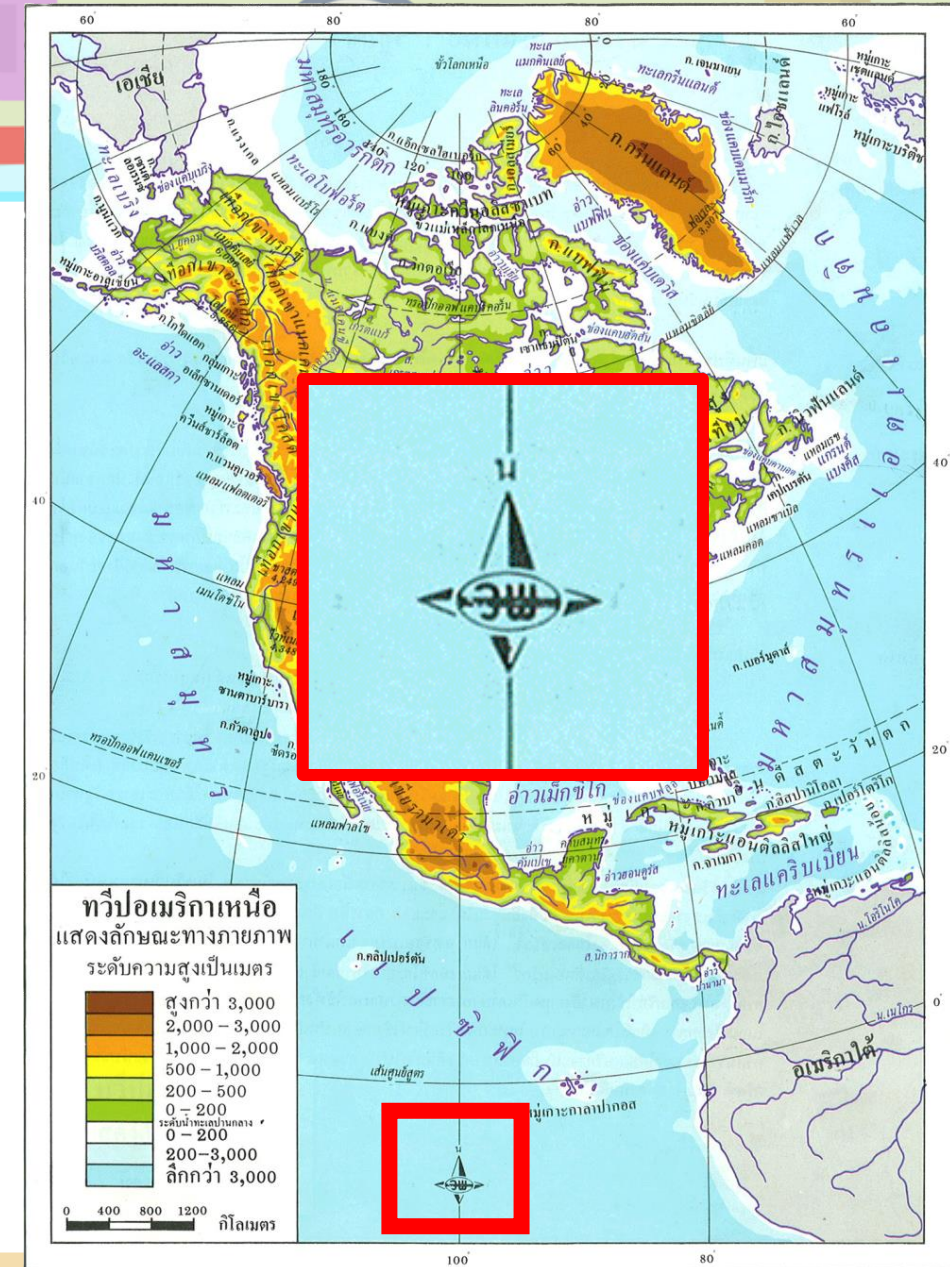




ทิศทาง

จะมีเส้นแนวตรงที่ใช้ในการชี้
หรือเล็งสิ่งใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการ
อ่านแผนที่ โดยทั่วไปจะเขียนเป็น
เครื่องหมายแสดงทิศเหนือเป็น
ทิศหลัก

ภาพแผนที่ จาก <https://fifapao.wordpress.com/>

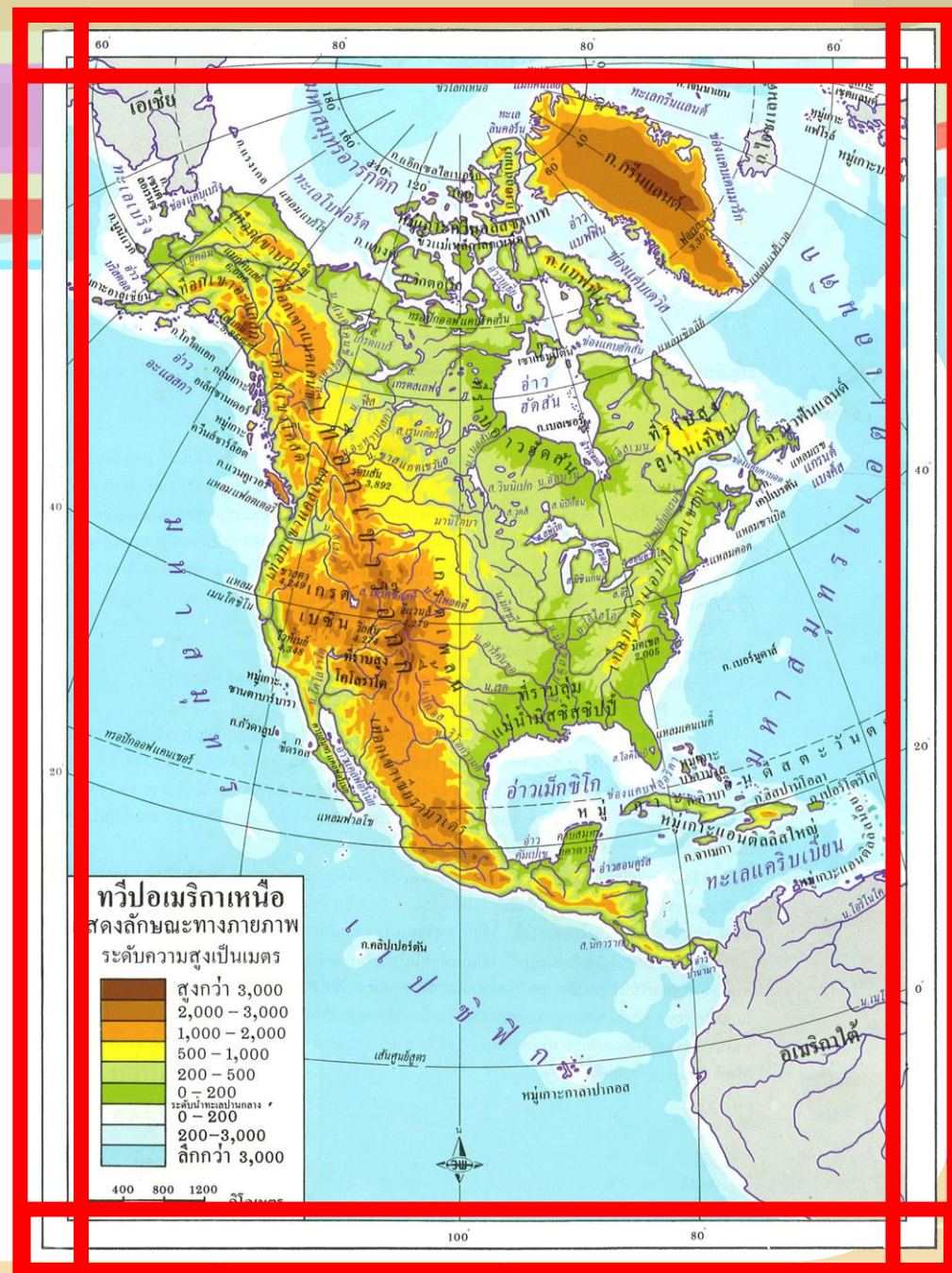




ขอบประวาง

จะทำให้ทราบถึงขอบเขตของพื้นที่
ในภูมิประเทศที่แสดงบนแผนที่นั้น ๆ ซึ่ง
จะบอกด้วยเส้นขนานเพื่อแสดงตำแหน่ง
ละติจูด และลองจิจูด และจะแสดงตัวเลข
เพื่อบอกค่าพิกัดภูมิศาสตร์ของตำแหน่ง
ต่าง ๆ บนแผนที่ผิวโลก

ภาพแผนที่ จาก <https://fifapao.wordpress.com/>

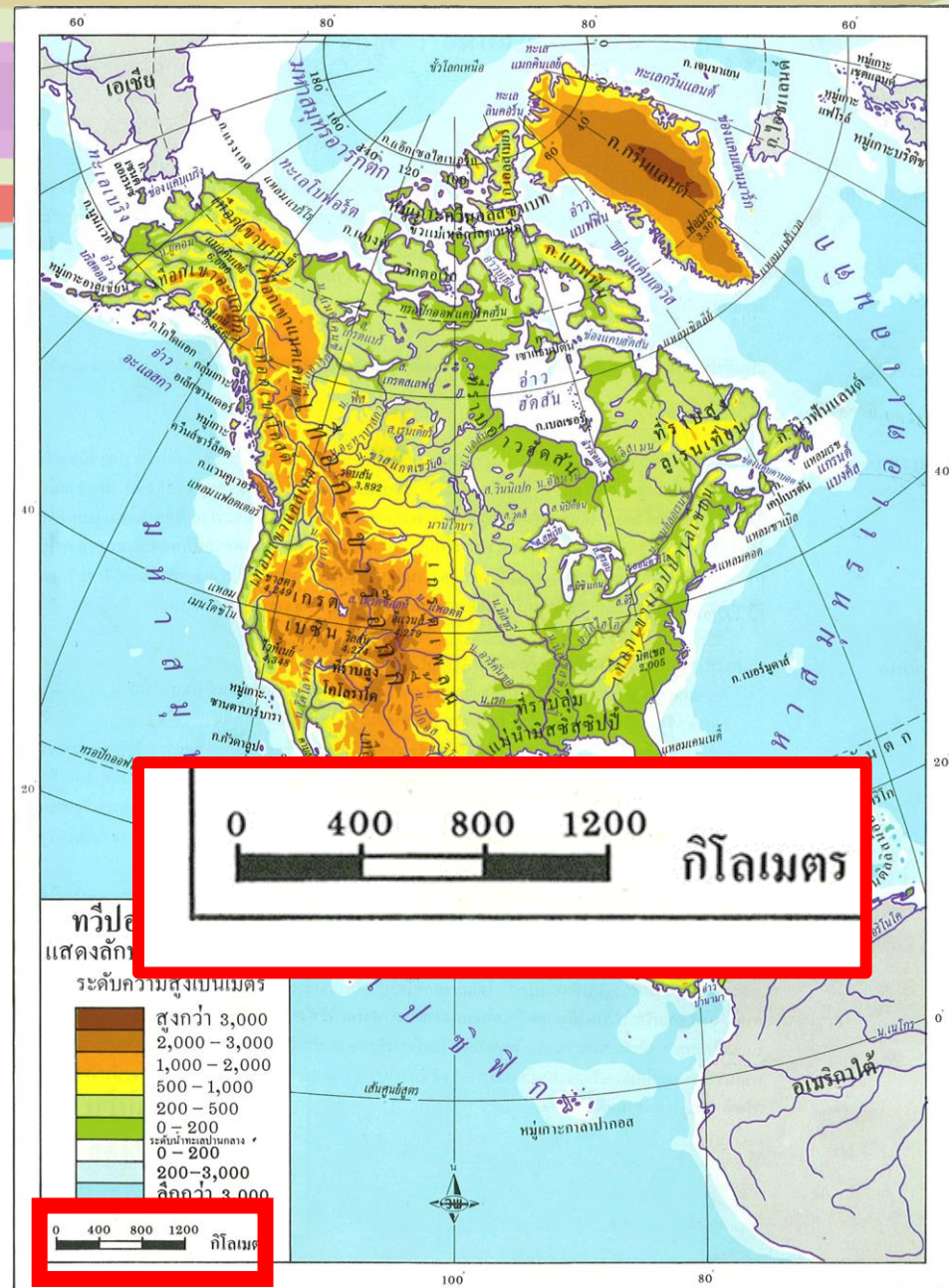




มาตราส่วน

เนื่องจากในแผนที่ ไม่สามารถที่จะแสดง
ทุกอย่างตามขนาดจริงได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง
ย่อส่วนลงมาจากระยะทางจริงในภูมิประเทศ
ตามมาตราส่วน ซึ่งจะแสดงมาตราส่วนว่าย่อ
ลงมาเท่าใด มาตราส่วนแผนที่โดยมากจะมี ๓
ลักษณะ ได้แก่ มาตราส่วนแบบเศษส่วน
มาตราส่วนคำพูด และมาตราส่วนแบบกราฟิก

ภาพแผนที่ จาก <https://fifapao.wordpress.com/>

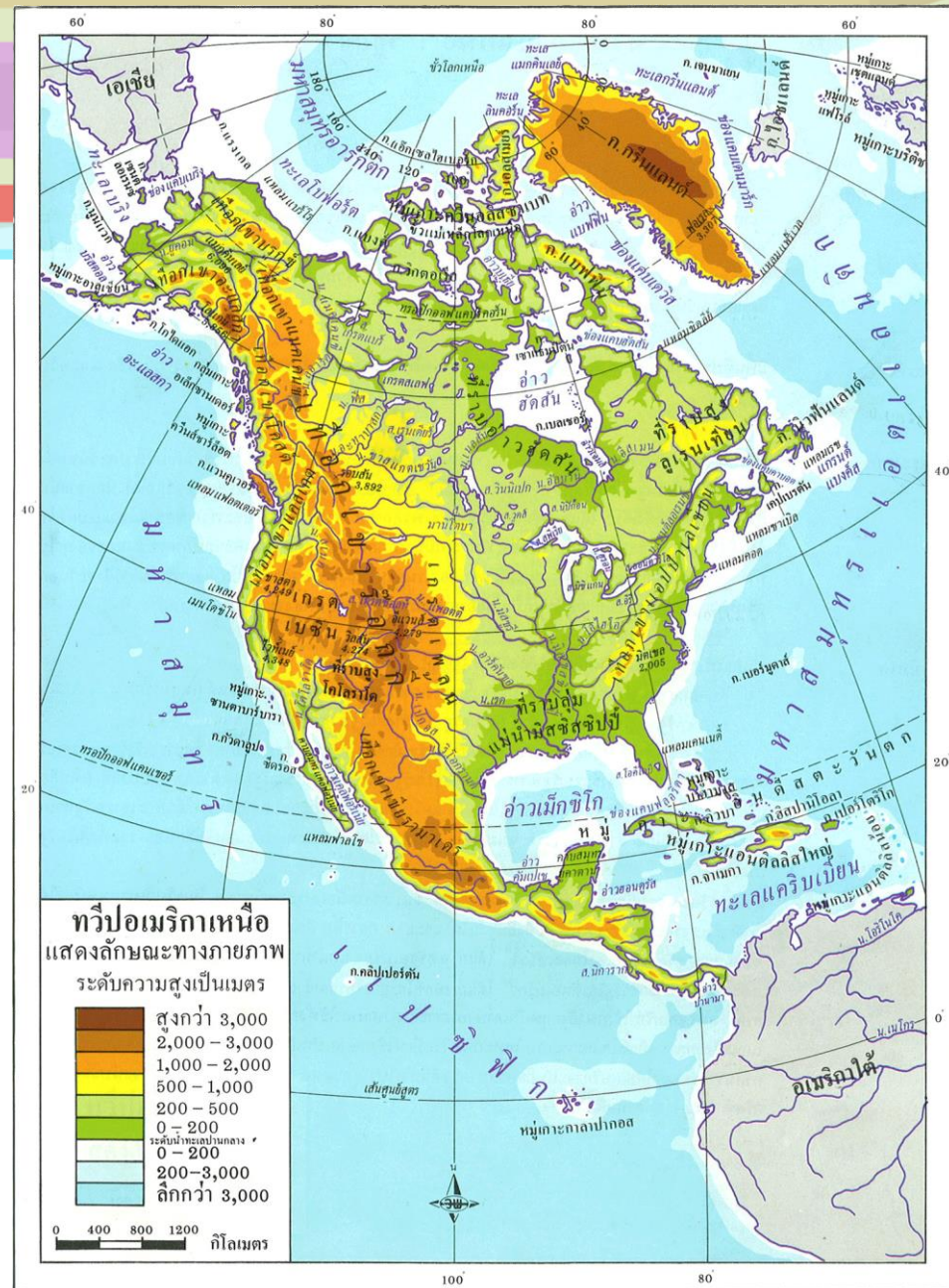




สัญลักษณ์

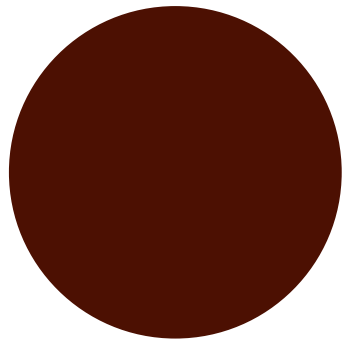
เป็นเครื่องหมายที่ใช้แทนสิ่งต่าง ๆ ใน
ภูมิประเทศจริง เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถ
อ่าน แปล และเข้าใจความหมายจากแผนที่
ได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ แผนที่จะต้องมี
คำอธิบายสัญลักษณ์ประกอบไว้ด้วยเสมอ
บางครั้งใช้สีช่วย ทำให้มีลักษณะเฉพาะและ
ชัดเจนขึ้น

ภาพแผนที่ จาก <https://fifapao.wordpress.com/>





สีในแผนที่



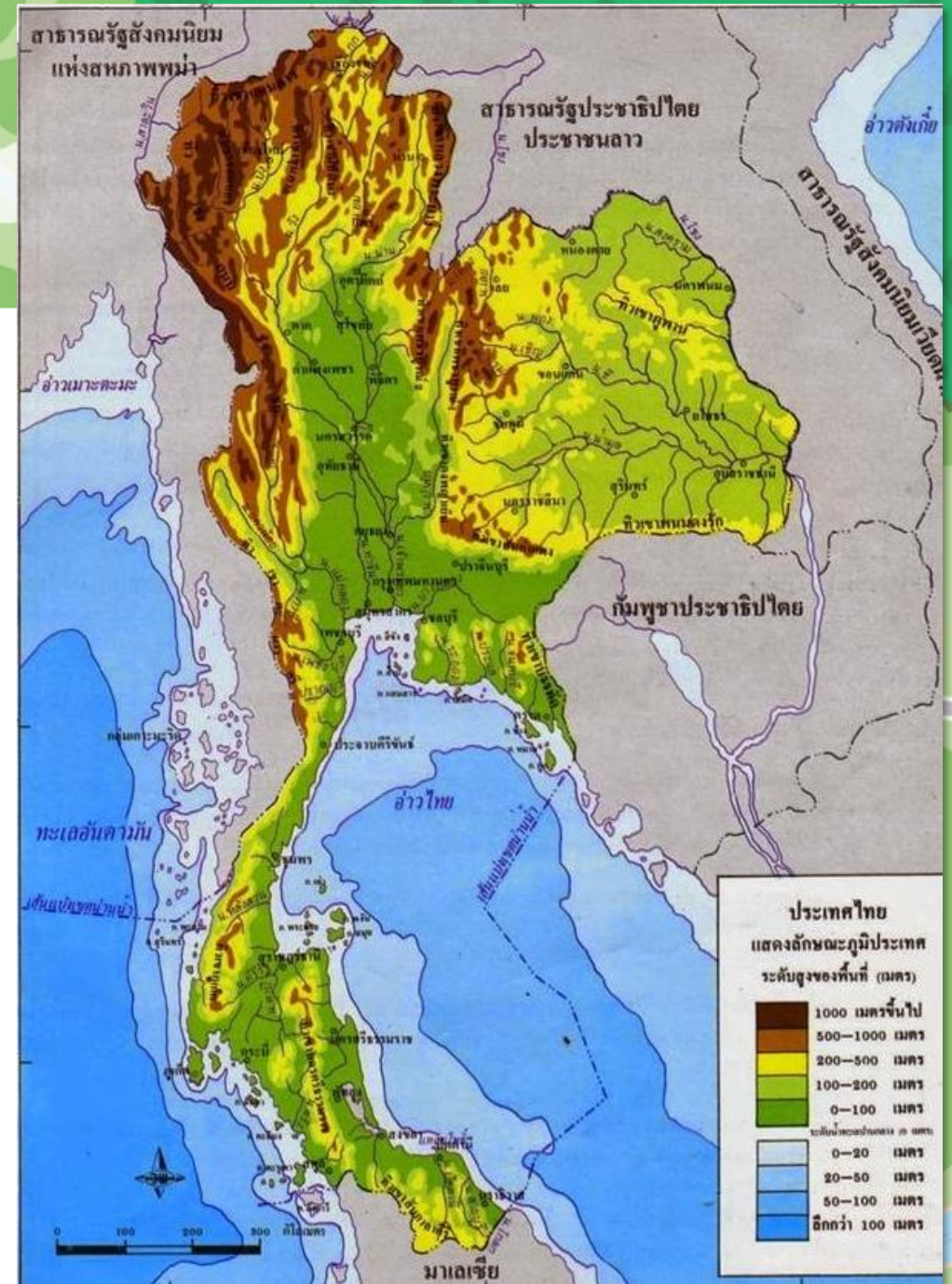
สีน้ำตาลเข้ม



แสดงภูเขาสูงมาก



ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>



10 ยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย

#ไม่ไปไม่ได้แล้ว

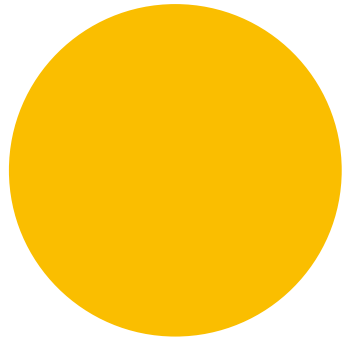








สี่แสดงลักษณะภูมิประเทศ ในแผนที่



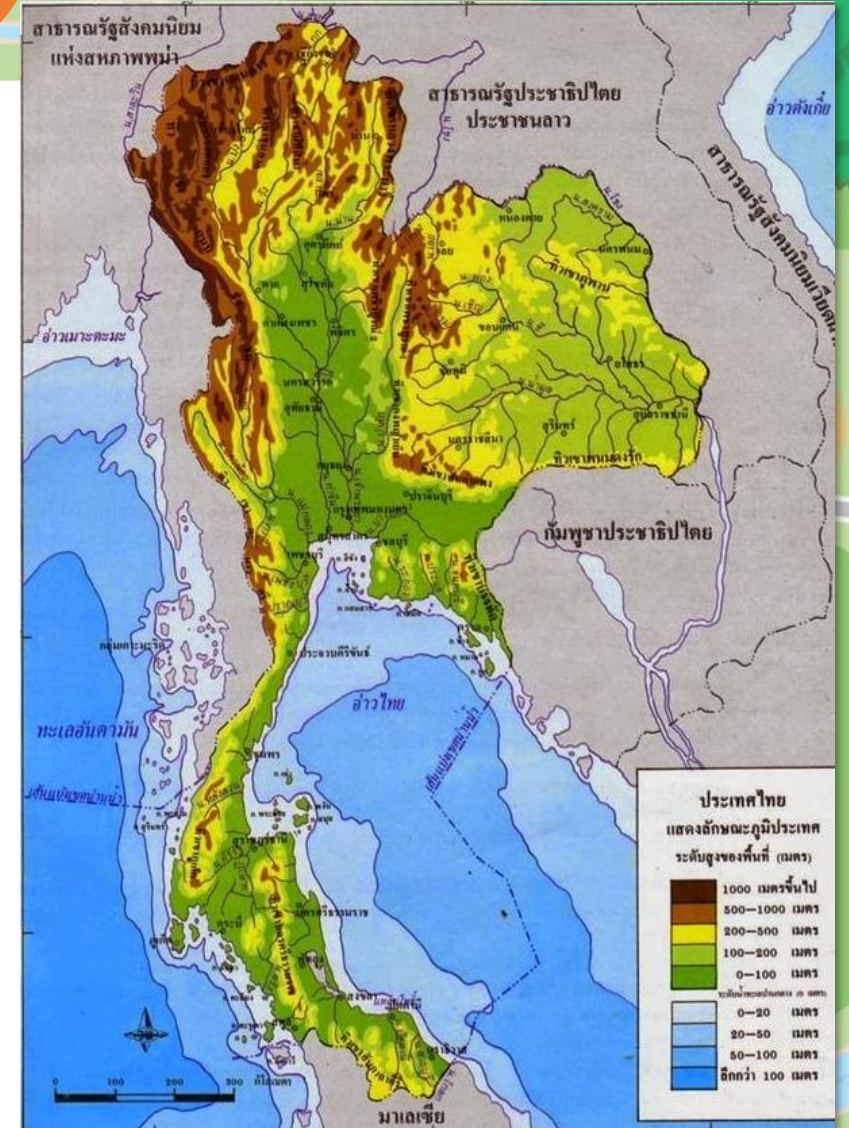
สี่เหลืองเข้ม



แสดงภูเขาสูง

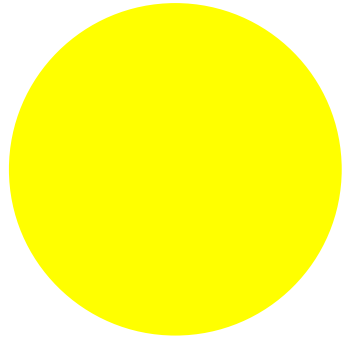


ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>





สีแสดงลักษณะภูมิประเทศ ในแผนที่



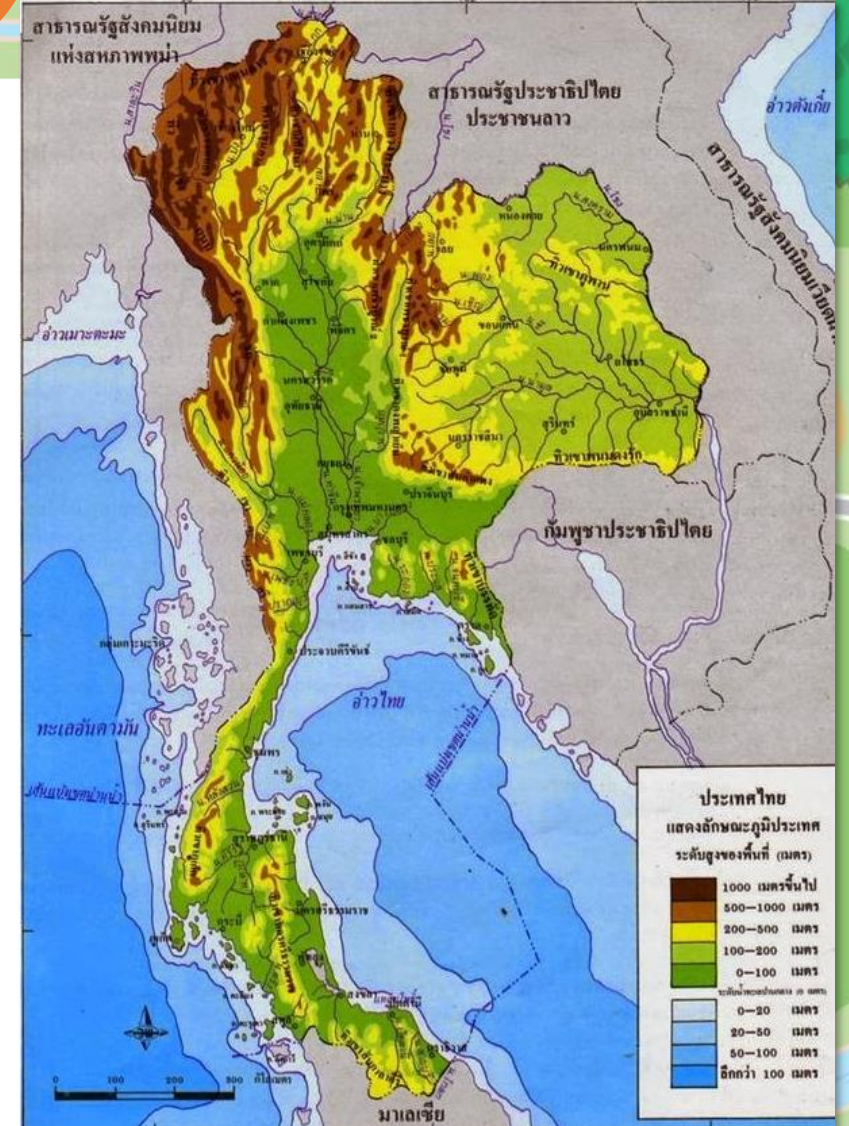
สีเหลือง



แสดงเนินเขาหรือที่สูง

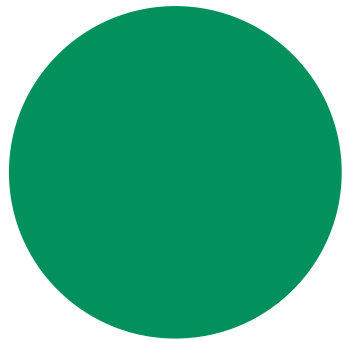


ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>



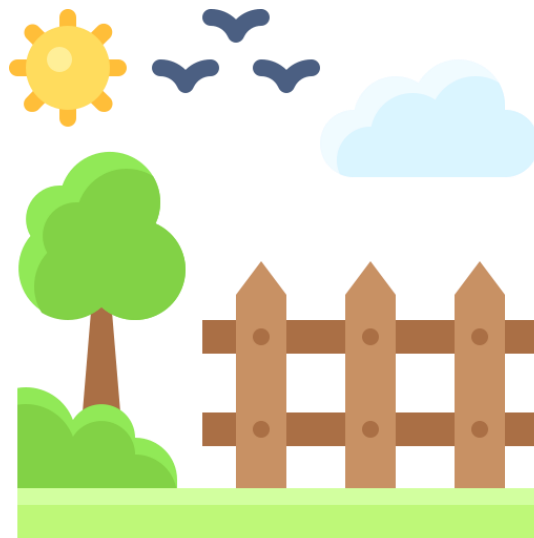


สีแดงลักษณะภูมิประเทศ ในแผนที่

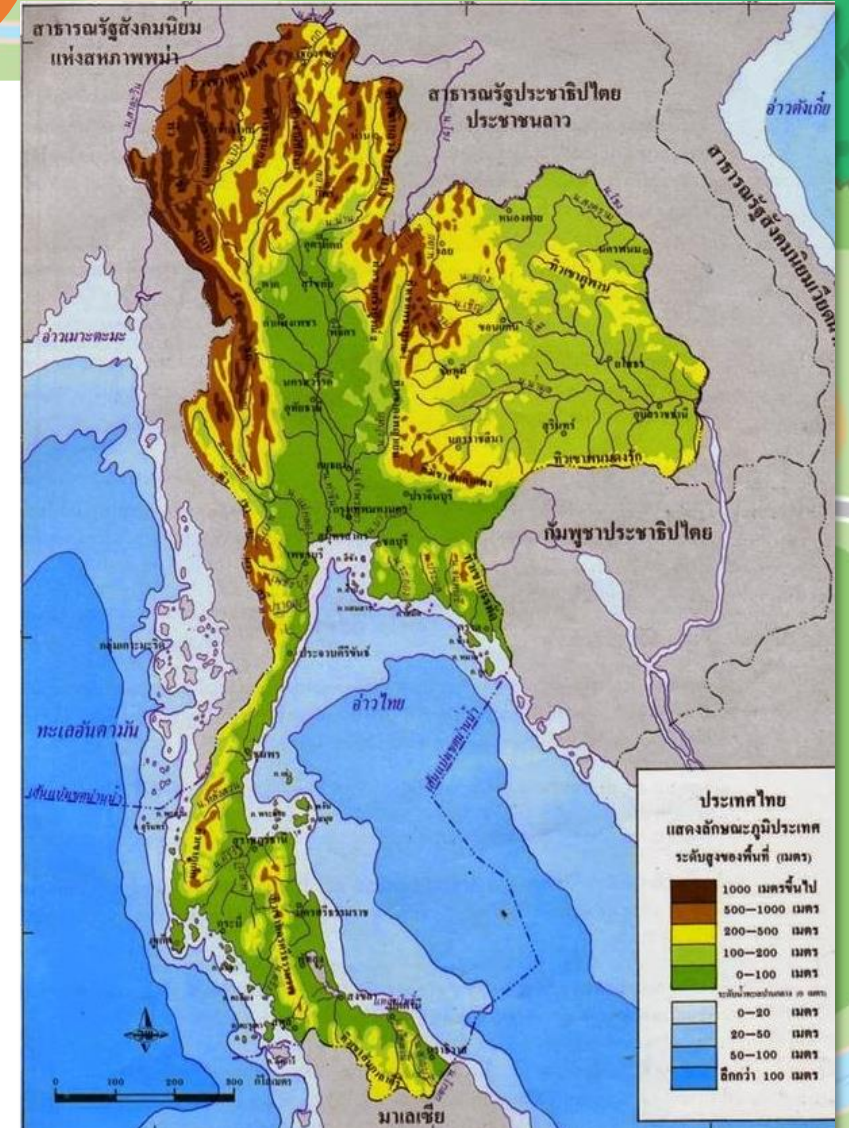


สีเขียว

แสดงพื้นที่ราบต่ำ

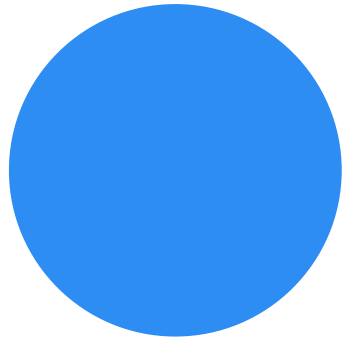


ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>





สีแสดงลักษณะภูมิประเทศ ในแผนที่

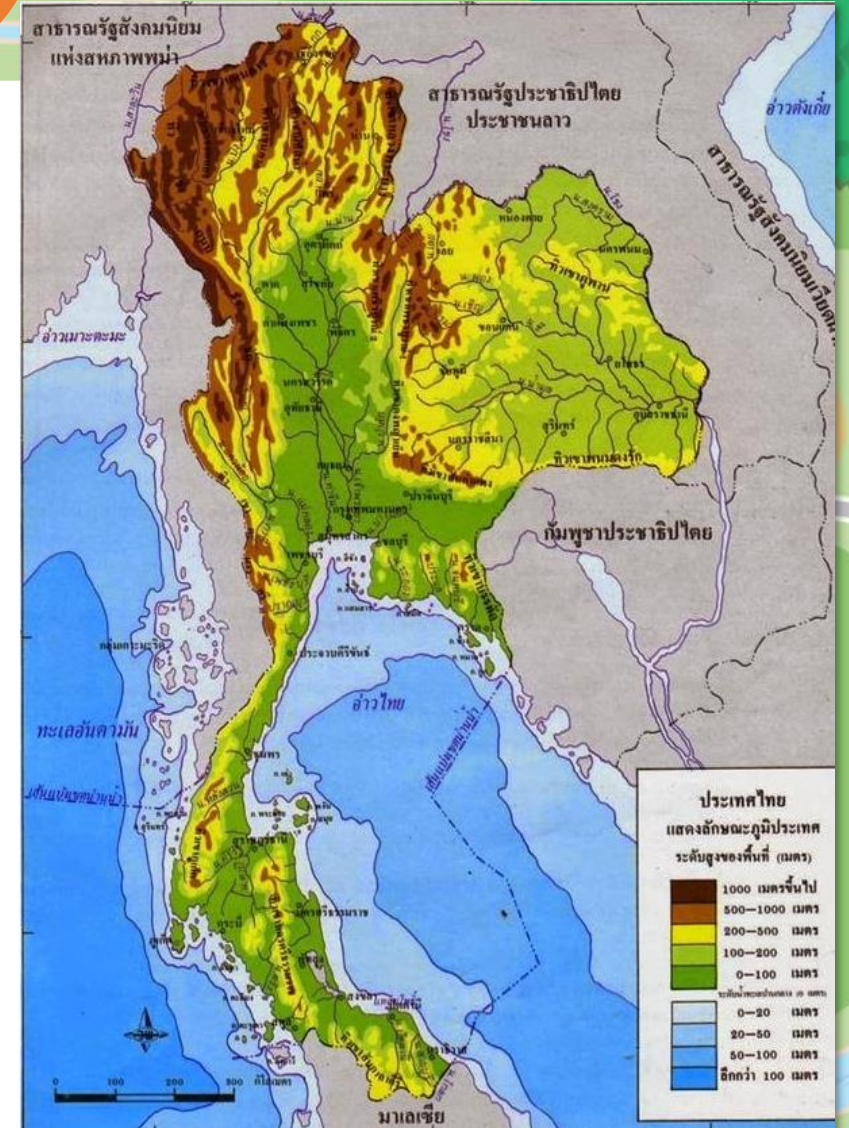


สีฟ้าเข้ม

แสดงทะเลลึก

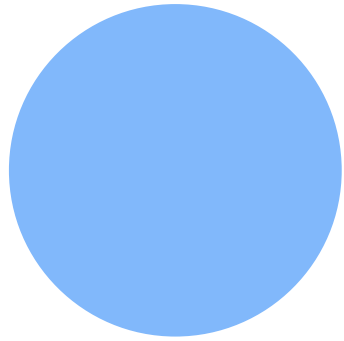


ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>





สีแดงลักษณะภูมิประเทศ ในแผนที่

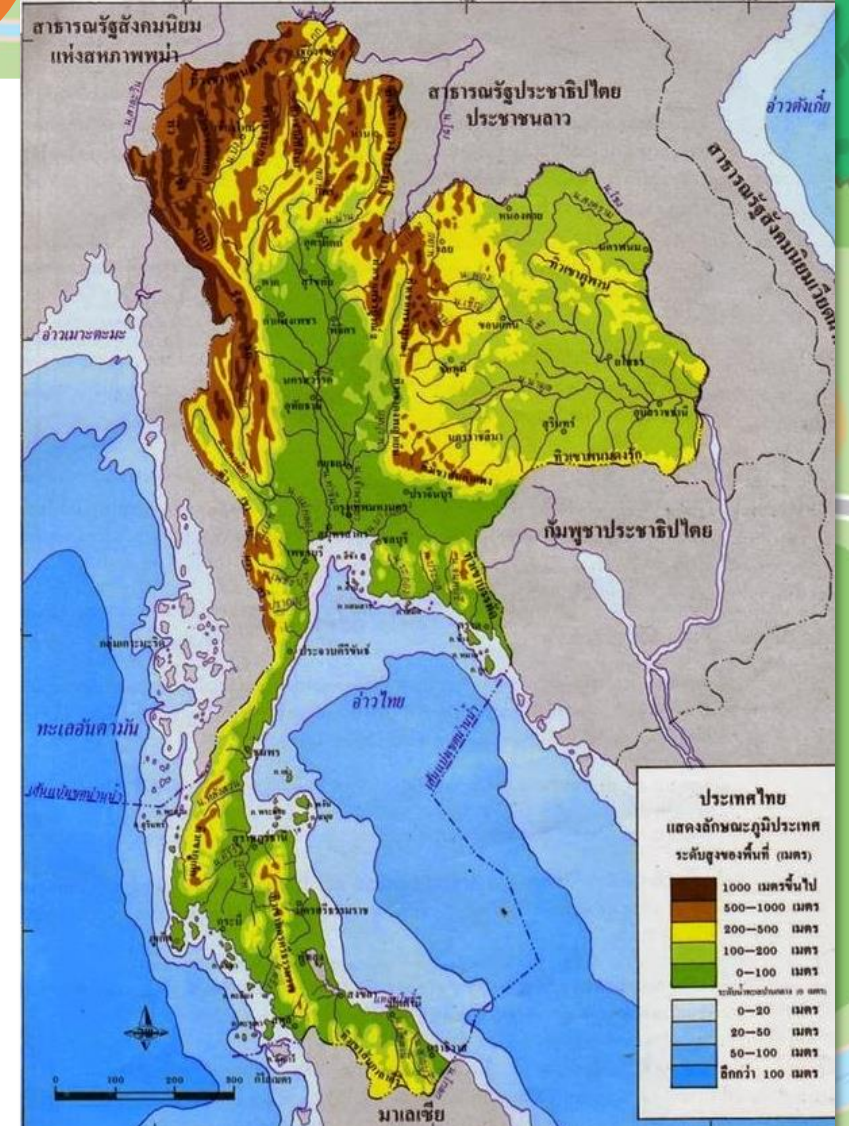


สีฟ้าอ่อน

แสดงไหล่ทวีป
หรือเขตทะเลตื้น

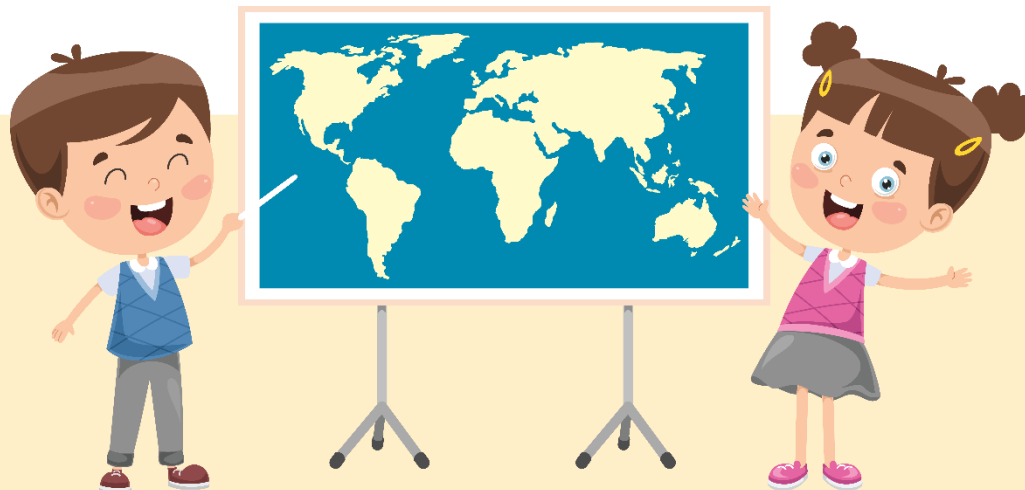


ภาพแผนที่ประเทศไทย จาก <http://jintatatgrade5.blogspot.com>



กิจกรรม “Geo Challenge”

ครูนำเสนอข้อความต่อไปนี้ ทีละข้อความ ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาระบุตำแหน่งในแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยที่สอดคล้องกับข้อความ





ให้เปิดแผ่นป้าย และปฏิบัติตามคำสั่งในแผ่นป้าย

๑

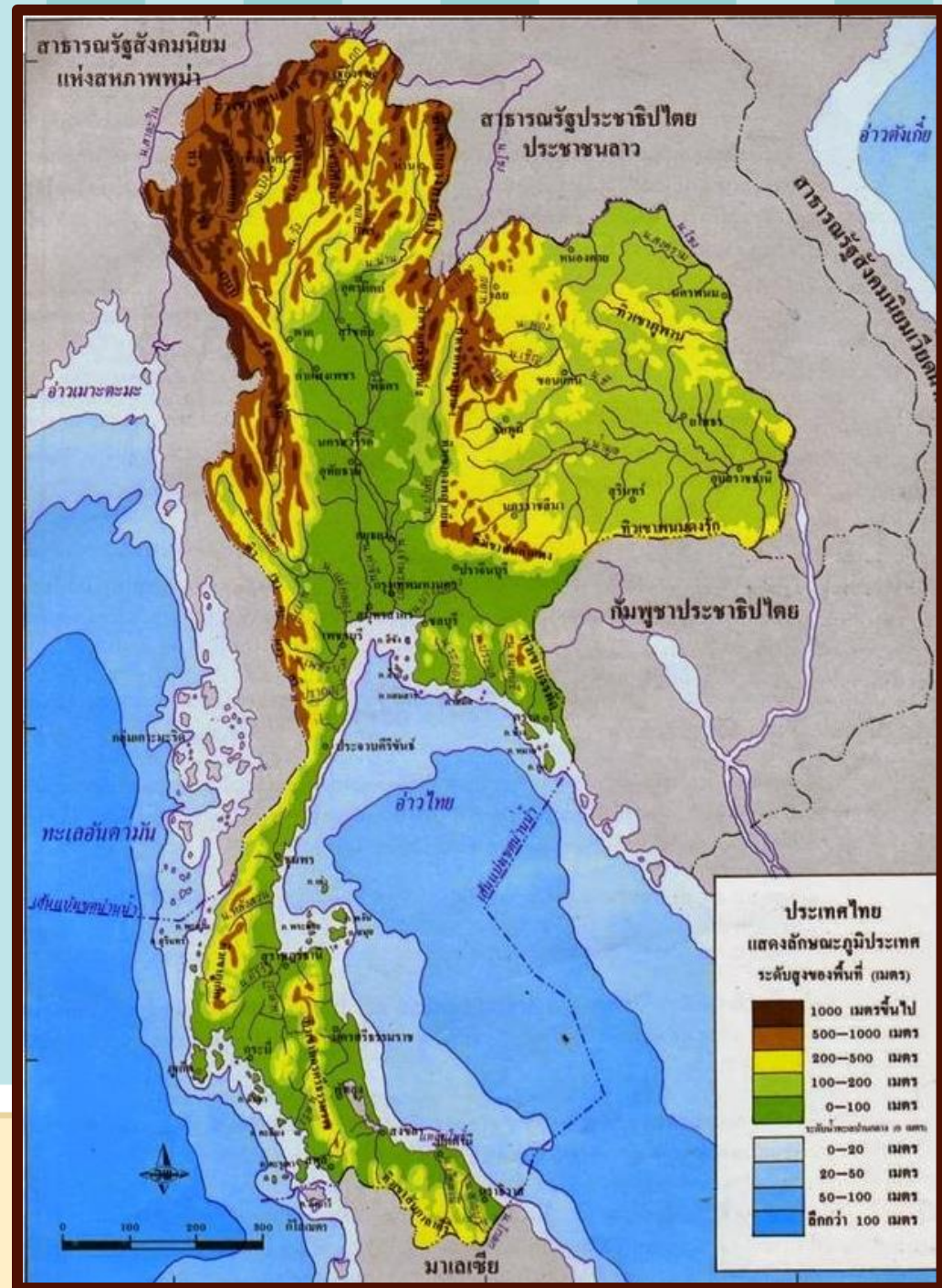
๒

๓



กิจกรรม“Geo Challenge”

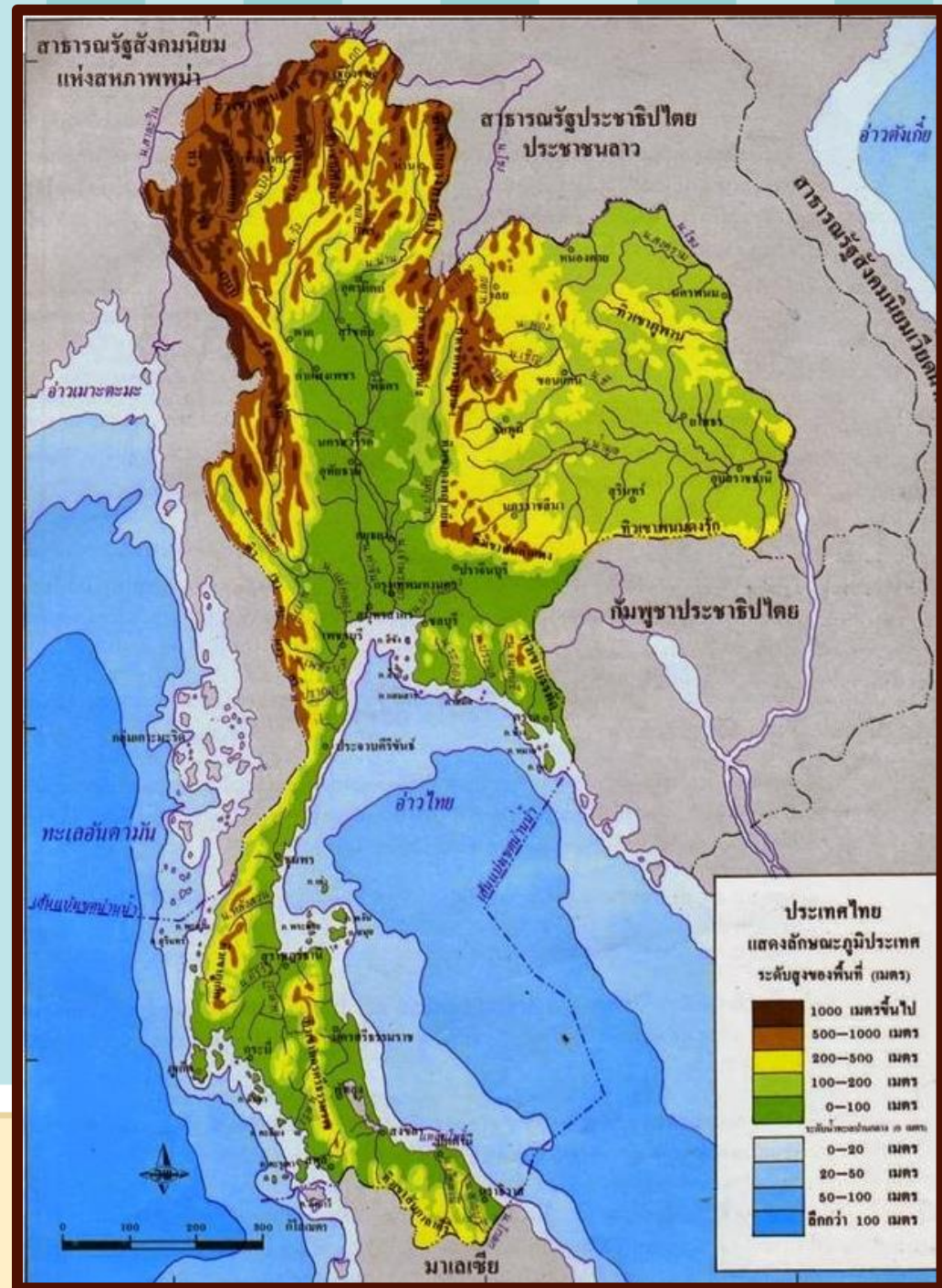
“A ต้องการไป
ท่องเที่ยวบนภูเขาสูง
ที่อากาศเย็น
ตลอดปี”





กิจกรรม“Geo Challenge”

“B ต้องการไป
ท่องเที่ยวดำน้ำที่
ทะเล ฝั่งอันดามัน”





“C ต้องการทำนา
ข้าวบนที่ราบลุ่ม
แม่น้ำขนาดใหญ่”



คำถามชวนคิด

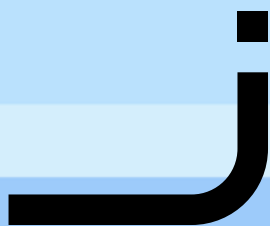
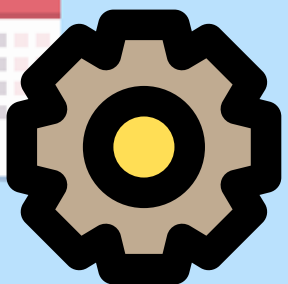


การศึกษาเรื่องเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
มีความสำคัญและ
มีประโยชน์อย่างไรบ้าง



เครื่องมือภูมิศาสตร์ เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญต่อ
การศึกษาและค้นคว้าทางด้านภูมิศาสตร์ เพื่อนำไปใช้
ประโยชน์ในด้านต่างๆ สามารถนำไปใช้อำนวย
ความสะดวกในการใช้ชีวิต ตลอดจนวางแผน และ
แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม





ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่อง เครื่องมือภูมิศาสตร์ ๑



คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนดูแผนที่
แล้วตอบคำถาม

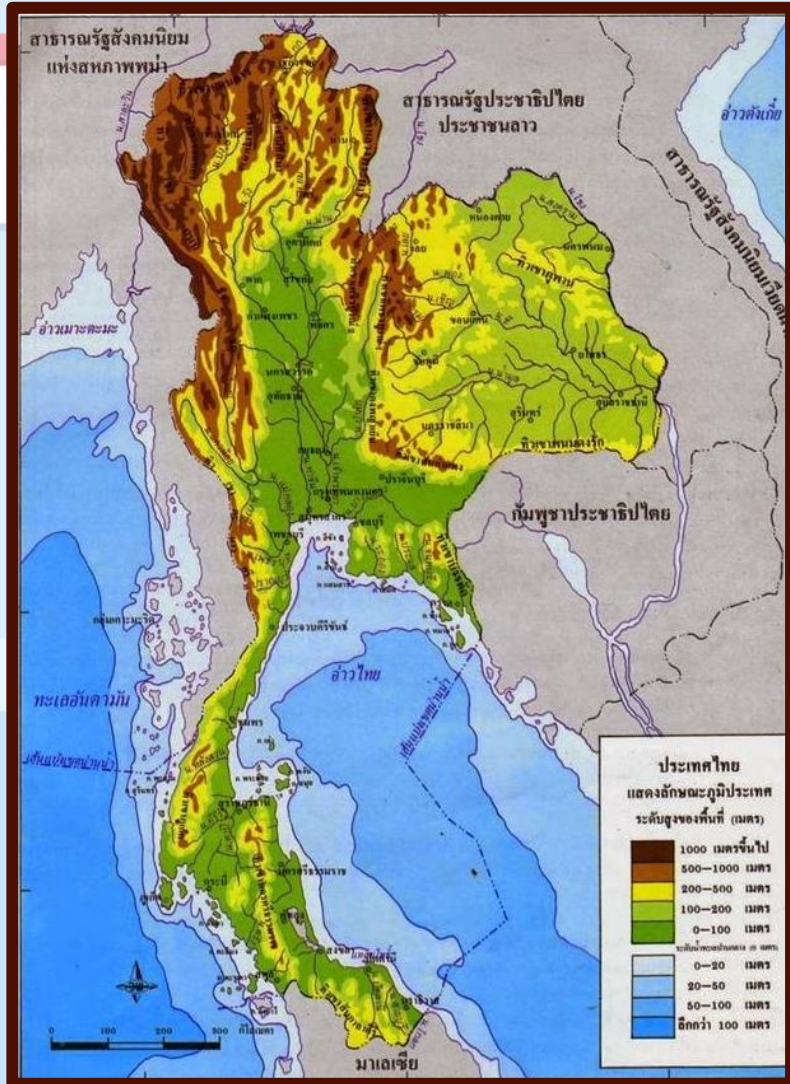


คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง
เครื่องมือภูมิศาสตร์ ๑
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตาม
ความเหมาะสม



ใบงานที่ ๑ เรื่อง เครื่องมือภูมิศาสตร์ ๑



๑. แผนที่ข้างต้นให้ข้อมูลอะไรบ้าง

.....

๒. บริเวณภาคกลางของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นอย่างไร

.....

๓. เทือกเขาที่สำคัญของภาคใต้ มีเทือกเขาอะไรบ้าง

.....

๔. เกาะสำคัญของภาคใต้ มีเกาะอะไรบ้าง

.....



สรุป

แผนที่ คือการจำลองสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก มาย่อส่วนให้เล็กลง แล้วนำมาเขียนลงกระดาษแผ่นราบ สิ่งเหล่านี้แสดงบนแผนที่โดยใช้สี เส้นหรือรูปร่างต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์ แทนประโยชน์ของแผนที่ที่มีมากมาย เช่น ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน ในเรื่องการเดินทาง ด้านการทหาร รู้จักเส้นทางการเดินทาง ด้านเศรษฐกิจกับการปกครอง กำหนดอาณาเขตของจังหวัดต่าง ๆ ได้ชัดเจน

บทเรียนครั้งต่อไป



เครื่องมือภูมิศาสตร์ ๒

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

